

Takarítás felsőfokon

Cikksorozatomban elkövetkező részeiben, olyan állathigiéniai témákról lesz szó, mint **a takarítás és a fertőtlenítés**. Január folyamán a postagalambásznak viszonylag kevés dolga akad, így van időnk ezt a kérdéskört alaposabban körbejárni, kicsit bővebben kitérve az alomanyagok használatára. Sokszor kerestek meg azzal, az igénnyel, hogy érdemes lenne az alapoktól elkezdni a galambászok ismereteinek bővítését! Ennek a kérésnek teszek most eleget! A takarítás a galambtartásnak elengedhetetlen velejárója. Tapasztalatom szerint senki sem szeret takarítani. Idő és munkaigényes, alaposságot igénylő folyamat. A galambászok egy része dúcmestert fogad, így oldja meg ezt a feladatot. Idős galambász ismerőseim viszont mindig azt mondták: sok galambsz...t kell spaklival összeszedni, hogy megismerjük galambjainkat! Ez így van! Már a dúc kialakítása során törekedni kell arra, hogy a takarítás minél könnyebben kivitelezhető legyen. Szűk helyeken, kúszvamászva nem lehet gondosan takarítani.

A takarítás jelentőségét mi sem jellemzi jobban, hogyha jól csináljuk, a kórokozók számát több mint felére csökkenthetjük!

A takarításnak két fázisa ismert: a száraz és a nedves munkafolyamat.

A **száraz eljárásnak** az a lényege, hogy az erre kialakított eszközzel – spaklival – a trágya nagy részét eltávolítsuk a felületekről.

A dúc szervesanyag-terhelésének további csökkentése érdekében a helyiség belső felületeit bő **vízzel áztassuk**, illetve spray vagy hab formában, felületaktív (detergens) anyaggal kezeljük. Ezt a műveletet nagy nyomású készülékkel is el lehet végezni. Az áztatással főként azokat a szerves anyagrészeket lazítjuk fel, amelyek a dúc padozatához vannak tapadva.

Ezt követően pedig a felületekre – spray vagy hab formájában – hordjuk fel a detergens anyagot. Ezek ma már a hazai piacon is jelen vannak, és így minden galambász kiválaszthatja a körülményeinek leginkább megfelelő szert. Hasonló készítmény a Röhnfried cég Avibac tisztító terméke, amely a megtisztított felületen egy stabil és egészséges mikroflórát is kiépít. A detergensnek használatában mutatkozik meg, hogy alaposabban tisztítják meg a felületeket, sőt, a repedésekbe behatolva, azok mélyén is eléri a kórokozókat. Mivel biocid hatással is rendelkeznek, így a káros szervezeteket tovább gyengítik, érzékennyé

téve őket a fertőtlenítőszer hatóanyagaira. Nyilván a nedves takarítás nem minden dúcban valósítható meg.

A padozat anyagának megválasztása fontos szempont.

Fa felületek (OSB lap, rétegelt lemez, furnérlemez) a trágya hatására elhasználódnak, könnyen elkopnak. Célszerű ezeket időnként lecserélni! Megoldás lehet a hullámpapír használata, amit elhasználódás után ki kell dobni, akár komposztálható is, nem szennyezi a környezetet. Nedvszívó kapacitása véges, emiatt gyakran kell cserélni.

Beton padozat esetében a takarítás többféle módszerrel könnyíthető. Ezeknek a felületeknek a nedvszívó képessége növelhető a Bianco (Natural, Versele Laga) nevű „dúcfertőtlenítővel”. Használatuknak köszönhetően a padozat szárazon marad, jelentősen csökkenthető pl. a coccidiosis előfordulása. Hátrányuk, hogy lúgos pH-t okoznak, ami viszont kedvez a trichomonas szaporodásának.

Rácspadozat alkalmazása megkönnyíti a galambász életét. Szempontok a padozat kiválasztásához: • bírja el a galambászt, ne roppanjon be alatta, • könnyen szerelhető legyen, • könnyen lehessen takarítani, • a rácsok kiképzése ne sértse a galambok lábát! A rácspadozatot a galambok elviselik, de nem szeretik. A rács alatt is takarítani kell időnként! Legalább 3-4 hetente! A felgyülemelő trágya egy idő után bomlani kezd, a felszabaduló gázok pedig irritálhatják a galambok nyálkahártyáit, hajlamosítva ezzel a légzőszervi betegségekre őket. A rácspadló használatánál hátrány az is, hogy az etetőből kiszóródó takarmány a rágcsálók élelemforrása lehet, ami köztudottan a salmonellosis előfordulásának kedvez.

Jó megoldás lehet az **alomanyagok** használata. Milyen anyagokat használhatunk?

- Szénák, szalmák közül a borsószalma vált be a legjobban. Mintegy szőnyegként használható, ha legalább 10 cm vastagságban terítjük le, a szálak közé lehulló ürülék könnyen összetakarítható. Az egyes szálak jól összetapadnak, nem foltosodik (mint a réti szénánál vagy a búzaszalmánál). A galambok szeretnek benne turkálni és fészekanyagként is hasznosítható.

- A faforgácsokkal nincsenek jó tapasztalataim. A fenyőfaforgács rendkívül poros, irritatív, repüléskor felszáll a levegőbe, magas gyantatartalma a légzőszervek nyálkahártyáit károsíthatja. A keményfazúzalékoknak kiváló a

nedvszívó képességük. Már túlzottan is, így az ürülék por formájában folyamatosan jelen van a levegőben.

- A kétszer rostált sóder is jól bevált alomanyag főleg a nyári időszakban. Hátránya, számomra az volt, hogy fel kellett cipelni (majd le) a padlástéri dúcba. Ne feledkezzünk meg a dúc berendezési tárgyainak (ülőkék, etetők, itatók, ablakok, szellőzőnyílások...) takarításáról sem!

A szerves anyagok jelenléte nagyban csökkenti a fertőtlenítőszeres hatékonyságát. A következő részben a fertőtlenítő szerek használatáról lesz szó! Itt szeretném felhívni ismételten a figyelmüket, arra hogy a galambász állatorvos számára a megtanult dolgokon kívül rendkívül fontos a gyakorlati tapasztalat, az információgyűjtés, és a galambászok visszajelzése.”A jó pap is holtáig tanul”- mondja a közmondás, valahogy így vagyok ezzel én is. Ha egyedül nem sikerül megoldani a problémát, ne szégyelljenek segítséget kérni! Keressenek bátran az ismert elérhetőségeken!

Jó galambászást és Eredményekben Gazdag Boldog Új Évet kívánok!
Keressék honlapunkat a *www.galambpatika.hu* címen.

Üdvözlettel: dr. Berta Krisztián a Magyar Állatorvosi Kamara galamb specialista állatorvosa, galambász